

Het Blauwe Hart van Nederland

Gerrit Jan Coenraad van Tilburg

onderzoeksvraag

Wat is het belang van het **IJsselmeer** op water huishoudelijk, en ecologische vlak in Nederland?

Gebiedsbeschrijving

Het IJsselmeer is een deel van de vroegere Zuiderzee en wordt begrensd door de afsluitdijk, houtribdijk en omzoomd door de Noord-Hollandse-, Friese- en Flevopolders. Het heeft een oppervlakte van ongeveer 1100 km², en wordt gevoed door de Rijn, de Amstel, de Vecht, de Eem en de Hierdensche Beek. Het waterpeil wordt kunstmatig geregeld doormiddel van gemalen en stuwen waardoor het mogelijk is dat zomers een waterpeil van 0.20 onder NAP wordt aangehouden en in de winter 0.40m onder NAP. Bij eb spuit het IJsselmeer op de Waddenzee. Het IJsselmeer dient als

Waterberging bij piek afvoer, als buffer voor de Nederlandse **drinkwater** voorziening en andere waterbehoeften zoals de landbouw. Ook is ze een van de Natura 2000 gebieden vanwege het ecologische belang.

Figuur 1: IJsselmeer ^[1].

Resultaten

Het IJsselmeer heeft haast geen peilfluctuaties anders dan het geplande zomer en winterpeil. Dat komt doordat het waterpeil door het openen of sluiten van de **stuwen** in rivieren en van het meer of minder spuien in de Waddenzee altijd onder controle is. Alleen in gevallen van extreem hoog water in de Waddenzee kan spuien een probleem zijn. Het IJsselmeer peil is in de zomer hoger om in geval van droogte West Nederland door te kunnen blijven spoelen en verzilting van polders tegen te gaan. Voor de kwetsbare **veenweidegebieden** is het van groot belang dat er ook in de zomer voldoende water staat om inklinking te voorkomen. Op enkele zeer droge jaren na verschilt het waterpeil in het IJsselmeer dus niet. Daarbij moet worden opgemerkt dat peilfluctuaties lokaal wel voorkomen als gevolg van opstuwing door wind. In de toekomst zal het waterpeil in het IJsselmeer verder omhoog gebracht worden zodat er een grotere buffer is met het oog op een steeds onregelmatiser wordend klimaat.

Figuur 2: (pompen bij piekafvoer IJsselmeer ^[2]).

Om te kijken wat het belang van het IJsselmeer is heb ik ook gekeken naar het ecologisch belang. In het IJsselmeer komen enkele (bedreigde) water vogelsoorten voor waaronder duikeenden, zaagbekken, broedende visdieven en aalscholvers en is het een belangrijke tussenstop voor zwarte sterns. Ook voor veel **vissen** die van zoet naar zout water migreren of andersom is het IJsselmeer van belang als door-trekgebied zoals bijv. de zwaar bedreigde paling. Er worden op dit moment **vistrappen** geplant zodat de vissen gemakkelijker langs de afsluitdijk kunnen trekken. Daarnaast is er nu een totaal visverbod voor het hele IJsselmeer om de visstand de kans te geven zich te kunnen herstellen.

Figuur 3: (vissende aalscholvers op het IJsselmeer ^[3])

Conclusie

Het belang van het IJsselmeer in Nederland is, dat ze onmisbaar is als buffer voor de Nederlandse Waterbalans. Daarnaast heeft ze in de ecologie een belangrijke functie op internationale schaal voor bedreigde diersoorten.

Referenties

[1] Kaart van het IJsselmeer <http://www.mediahex.com/IJsselmeer>

[2] rijkswaterstaat: <http://www.rijkswaterstaat.nl/water>

[3] het blauwe hart.org

Sovon Rapport: „Quemer, Flyway-trends for waterbird species important in Lakes IJsselmeer and Markermeer”

Rijkswaterstaat: rijkswaterstaat.nl

Wikipedia: <http://nl.wikipedia.org/wiki/IJsselmeer>

Rapport Deltacommissie 2008